

15^e nieuwsbrief, 1 oktober 2014

**BUURTMOESTUIN: VAN BUFFELEN TOT
KNUFFELEN
DE GELDBOOM
UIT DE ZAAIAGENDA: KNOFLOOK PLANTEN
MOESTUIN WINTERKLAAR MAKEN**

**GROENMOESMARKT 2015
GROEN & SMAKELIJK WAARDERING VOOR
GROENMOESABONNEES
WEBSERVICE**

BUURTMOESTUIN: VAN BUFFELEN TOT KNUFFELEN

(onderstaand artikel is deel 2 in een serie over buurtmoestuinen, gebaseerd op gegevens van gemeenten, ondersteunende partijen en buurtmoestuiniers in Amsterdam-Nieuw West, Assen, Eindhoven, Groningen, Haarlem, Haarlemmermeer (Nieuw Vennep), Zuidwest Friesland (Sneek), Tiel, Tilburg en Zwolle; speciale dank gaat uit naar gemeenteambtenaren in Amsterdam Nieuw West en Groningen, de medewerker duurzaam voedsel van de Brabantse Milieufederatie in Tilburg en naar de voorzitter van een buurtmoestuinvereniging in Tiel (wie zich hierna niet herkent: deel 3 volgt in november)

Het feit dat stadslandbouw alle disciplines binnen een gemeentekantoor in beroering kan brengen maakt het er niet gemakkelijker op om zo'n openbaar lichaam ook echt in beweging te krijgen. Want wie denkt dat je daarvoor de afdeling groen nodig hebt kan te maken krijgen met interne verwijzingen naar afdelingen die gezondheidszorg, werkgelegenheid, recreatie, maatschappelijke zorg, wonen en leefbaarheid op hun bord hebben liggen. En dan hebben we nog niet eens gekeken naar externe partijen. De geboorte van de Bruistuin in Arnhem is een schoolvoorbeeld van prenatale, natale en

het bruist van activiteiten
in de Bruistuin

postnatale zorg. De moestuingebruikers werden ondergedompeld in een vat vol goede bedoelingen en profiteerden er maximaal van. Aan de wieg stonden o.a. 1. Volkshuisvesting Arnhem; 2. Gemeente Arnhem; 3. Het Bruis- huis (maatschappelijke zorg); 4. Louis Bolk Instituut (onderzoeksinstituut); 5. Green & So (projectbureau groene omgeving); 6. Rijnstad (welzijn en maatschappelijke dienstverlening); 7. RadarAdvies (adviesbureau sociale sector); 8. De Gezondheidsfabriek (versterken van gezondheid in fysieke omgeving). Hoe lang de

weeën hebben geduurd is me niet bekend maar in 2012 was de geboorte een feit. Een voorbeeld van knuffelen dus.

En buffelen? Als je de weg niet kent in gemeente- en subsidie-land en je grootse plannen hebt om de gemeente te helpen bij de invulling van een langdurig braakliggend stuk grond terwijl de gemeente het kastje-muursysteem hanteert dan kan je het wel schudden. Eindhoven kent er een voorbeeld

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

van. Ook als de gemeente een beleid heeft vastgesteld voor het gebruik van braakliggende grond kan dat in de uitwerking alsnog desastreus uitpakken. De gemeente Zwolle geldt hier als schoolvoorbeeld. Daarover lees je later meer.

Het doel van het minionderzoek was om na te gaan hoe blij gemeenten en buurtmoestuiniërs met elkaar zijn als (tijdelijk) braakliggende grond voor moestuindoelinden in gebruik wordt genomen. Die blijheid – of het ontbreken ervan - bij moestuiniers is toegesneden op de al dan niet verwachte financiële consequenties.

Het in gebruik nemen van een braakliggend stuk grond is geen sinecure. Hoeveel enthousiasme er in dorp of buurt ook moge zijn, je zult je moeten afvragen wie de eigenaar van de grond is, wat de toekomstplannen zijn, of de bereidheid van de zijde van de eigenaar bestaat om een tijdelijk andere dan de beoogde invulling eraan te (laten) geven, of er een vergunning nodig is, wat beperkende voorwaarden zijn, of en welke kosten aan de eigenaar betaald moeten worden en wie financieel verantwoordelijk is als gemaakte afspraken niet worden nageleefd. En dan blijkt dat degenen die een moestuininitiatief starten er ofwel professioneel mee om moeten gaan of professionaliteit moeten inhuren om hun doel te bereiken. In dit verband wil ik wijzen op de handleidingen/draaiboeken die ik in de septembernieuwsbrief noemde, op steun vanuit een Transition Town, een Natuur- en Milieu-educatiecentrum, een Milieufederatie of een particulier initiatief als Natuursuper. Je zult de weg in subsidie land moeten vinden waarbij 'Groen Dichterbij' als wegbereider een aanrader is.

Er bestaat inmiddels een stedennetwerk stadslandbouw. In hun agenda stadslandbouw zijn door 24 gemeenten intenties vastgelegd om stadslandbouw een plaats te geven binnen de locale context. Enerzijds is dat al heel wat, anderzijds zijn de voetangels en klemmen zo omvangrijk dat het maar de vraag is waar initiatiefnemers van buurtmoestuinen beter mee zijn gediend: wel of geen agenda! Vaak zijn ze zich niet bewust van het hangen en wurgen, van het passen en meten en van de knelpunten die bestaan of dammen die worden opgeworpen. Maar goed ook, je zou er misschien niet eens aan begonnen zijn.

Zo negatief is het niet overal, gelukkig maar. Het is wel tekenend voor de strijd die binnenskamers wordt gevoerd bij overheden om deze van oudsher onbekende fenomenen en niet in bestaande structuren passende ontwikkelingen een plek te geven en de eigen houding van sturend en regelgevend op te geven voor volgend en aanmoedigend. Die omslag is niet overal gemaakt. Het themanummer over stadslandbouw dat ik in 2012 publiceerde geldt wat dat betreft onverkort voor

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

dit moment. We weten eigenlijk niet wat stadslandbouw is, er bestaat een Babylonische spraakverwarring over en zie er dan maar eens met elkaar uit te komen. In het minionderzoek over buurtmoestuinen kom ik tot verrassende ontdekkingen: er is een gemeente die als het ware smeekt om een buurtinitiatief op te starten, een initiatief waarvoor de groene loper wordt uitgelegd. Maar er is ook een gemeente die, ondanks de aanstelling van een contactpersoon voor stadslandbouw, puur zakelijk regelgeving hanteert die pas na maatschappelijke druk wordt verlicht.

Ik krijg het gevoel verstrikt te raken in de lianen van zorg-, hulp- en regelgevers die me de adem benemen als ik het voedselbos inloop dat een oerwoud blijkt te zijn. Mijn 220 pagina's tellende themanummer over stadslandbouw was aanvankelijk als een tijdschriftartikel bedoeld. Het lukte niet om dat voor elkaar te krijgen en vergeef me als ik in dit verhaal wat kort door de bocht ga als ik wil voorkomen om van deze nieuwsbrief een miniroman over goede en slechte tijden te maken.

In de communicatie van Groenmoes met diverse benaderde partijen schortte van alles maar via omwegen kwam ik toch aan het goede of slechte nieuws. Verrassend was het resultaat van een buurtinitiatief in Sneek waar een jarenlang verwaarloosd perceel in een woonwijk, ter grootte van ca. 3.000 m² door de gemeente voor € 127.000,00 werd aangekocht en waar bewoners een plan wisten te ontwikkelen waarin de buurtmoestuin een centrale plaats inneemt. De gemeente benoemde vervolgens coördinatoren voor buurtmoestuininitiatieven. Wie toestemming heeft om een plan uit te voeren betaalt de gemeente het symbolische bedrag van € 50,00. Hulde! In Zwolle daarentegen stuitte ik op opmerkelijke ontwikkelingen. De gemeente zegt het buurtmoestuinen een warm hart

toe te dragen maar in de uitwerking naar buurtinitiatieven heb ik zo mijn bedenkingen. Er is een ideeënmake-laar waar initiatiefnemers zich toe kunnen richten en er is een beleid vastgesteld voor het gebruik van braakliggende grond (Tijdelijk Anders Gebruiken = TAG). Het TAG-tarief van € 0,75 per m² was voor Diana van der Stouw in Stadshagen geen probleem zo liet ze me weten maar het betekende de doodsteek voor de Octotuin, een gezamenlijk initiatief van een basisschool met de buurt. Ik

vond het een beschamende uitwerking van een overigens goed bedoeld beleid. Wat is het geval: gemeente Zwolle hanteert ook hier haar TAG-tarief voor een lap grond die binnen 2 jaar weer moet worden teruggegeven. Buurt en school wilden de aan de school grenzende braakliggende grond tijdelijk voor educatieve doelen gebruiken. Maar het TAG-tarief betekende een bedrag per jaar van € 880,00 dat de school niet had en waarbij de gemeente geen duimbreed toegaf. In formele bewoordingen vergalt de gemeente het kinderplezier door op kosten en precedentwerking te wijzen

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

en er nota bene heel doodleuk aan toe te voegen dat men (de gemeente) zelf op onderhoudskosten bespaart. Foei!

Als je het gesoebat, veroorzaakt door de gemeente, de ambtelijke voorbereiding en de voorgestelde controle achteraf berekent voor een stuk grond dat na een jaar al weer moet worden ingeleverd dan is dit voor de gemeente een duur stukje grond geworden waarover men zelfs in termen van rendement (een moestuin levert financieel rendement op voor de gebruiker!) durft spreken.

Als een buurt de gemeente verlost van een stuk stadswaestijn ter grootte van een voetbalveld dan mag men er € 3.750,00 voor betalen!

Ook Duurzaam Zwolle is niet onverdeeld positief. Als ik haar reactie op mijn vragen samenvat dan is het bij de gemeente een mengeling van gedogen, met 2 maten meten en ontruimen (geweest).

(wordt vervolgd...)

DE GELDBOOM

Gemeenten die geen middelen hebben om het buurtmoestuinieren te bevorderen hebben wellicht iets aan het idee van Marketingstudenten van de Fontys Hogescholen in Eindhoven. Ze hebben in 2007 een nieuw product in de markt gezet: een muntstuk dat uitgroeit tot een geldboom.

Indertijd had ik er navolgend vers aan gewijd:

muntstukken waaruit geldbomen moeten ontspruiten blijken afrikaantjes te worden

*Briljant idee van Brabantse studenten
Want geldboom uit een muntstuk
Maakt ontielijke indruk
En je kunt er ook je hebzucht nog op enten*

*Wie gelooft in goudgeld uit een muntstuk
krijgt van mij de zegen
Ik zaai wel zaad van goudsbloem en 'k geniet
van gratis goudenregen*

Hans van Eekelen

UIT DE ZAAGAGENDA

KNOFLOOK PLANTEN

Knoflookteentjes kun je in lente en herfst planten. De herfstteelt heeft als voordeel dat de kou in de winterperiode een stimulerend effect heeft op de groei erna. Voor wie nog nooit knoflook geteeld heeft volgen een aantal tips waardoor deze gemakkelijke teelt nog gemakkelijker wordt. Maar ook routiniers vinden hierna nog aanvullende informatie.

Soorten knoflook het aanbod is overweldigend, maar waar het om gaat is de kwaliteit voor keuken-

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

en gezondheidsdoelen. En dan blijkt dat de soort er in principe niet toe doet. Omdat knoflook de eigenschap heeft om een slechte adem achter te laten zijn er pogingen gedaan om dit te voorkomen door het ontwikkelen van mildere soorten. Bedenk evenwel dat de goede eigenschappen van knoflook dit ongemak veroorzaken en mildere soorten geringere gezondheidseffecten hebben. Om dit ongemak tegen te gaan bestaan verschillende remedies, maar die vallen buiten het bestek van dit artikel. Een eigenaardigheid in dit verband vormt de 'zwarte knoflook'. Deze is mild en gezond tegelijk maar is in feite een witte bol die door verhitting en fermentatie zwart wordt.

veel geteelde roze knoflook

Olifantsknoflook met 4 tenen

zwarte knoflook

Plantperiode je kunt vanaf half september tot half november teentjes in de grond stoppen. Ik aarzel wel even om november te noemen want de temperatuur moet bij het planten wel boven de 7 °C. zijn. In deze periode ontwikkelt zich een stevig wortelgestel en een korte stengel waarmee de winterrust wordt ingegaan.

Welke knoflook bewaar enkele bolletjes van de vorige oogst of koop ze bij een vertrouwd adres; wat vaak gebeurt maar niet is aan te raden: knoflook uit de supermarkt. Deze is niet altijd geschikt voor ons klimaat, is niet van biologische herkomst en heeft vaak een aantal behandelingen ondergaan waardoor ze in je natuurlijke moestuin niet thuishoren. Het is wel verleidelijk, want goedkoop. De meeste knoflook komt om die reden uit China. Ze bevat echter weinig allicine, een stof die er voor zorgt dat bacteriën en schimmels de knoflook niet aantasten.

Plantwijze hoe eenvoudig kan het zijn: splits de bol in teentjes waarvan je de grootste en dikste gebruikt en houd de bovenkant van de teentjes naar boven gericht bij het planten. Maar.. boven- en onderkant lijken veel op elkaar. De onderkant is iets verdikt en je zult de eerste niet zijn die ze ondersteboven plant. Gebruik dus de grotere tenen want kleine tenen zullen nooit tot grote bollen kunnen uitgroeien.

links is boven, rechts onder

Plantdiepte ik lees wel eens dat knoflookteentjes geplant worden net als plantuitjes; doe dat toch maar niet, plantuitjes komen normaliter met hun bolletje boven de aarde uit terwijl knoflook ca. 5-9 cm diep dient te worden geplant. De wortels hebben de neiging om de teentjes naar boven te drukken waardoor de afstand tot de oppervlakte vanzelf kleiner wordt. In dat geval bestaat bevriezing bij strenge vorst. Let op bij wateroverlast in de winter. Verhoog je knoflookbed liever om te voorkomen dat grondwater de knoflook doet rotten. Op kleigrond kun je beter geen herfstteelt toepassen. De langdurig natte klei veroorzaakt hetzelfde probleem.

Eerste verzorging voordat de teentjes gepoot worden voeg je compost aan de grond toe, markeer de plaats waar de teentjes zijn geplant en houd de grond onkruidvrij en toch bedekt door te mulchen. Het kan even duren voordat de stengel voorzichtig boven de grond uit piept. De winter zal de

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

knoflook goed doen, maar wordt het extreem koud dan kan vliesdoek aanbrengen nodig zijn. Knoflook heeft geen stikstofbemesting nodig, dat is uitstekend voor bladgroenten, maar het gaat hier om de groei van de bol. Hiervoor is kalium (bijv. patentkali) meer geschikt. Strooi dat in het voorjaar rond de opkomende stengels.

MOESTUIN WINTERKLAAR MAKEN

deel van mijn tuin, eind september 2014, links vóór een glimp van buurman's tuin

Uit onverdachte hoek kreeg ik voor mijn volkstuin een niet bedoeld compliment. Mijn tuinbuurman had halverwege september bijna alles geoogst, de tuin zag er leeg uit, de grond was bijna zwart en hij keek tevreden naar het resultaat. “Ach Hans, je hebt zeker niet veel tijd gehad, jouw tuin ziet er nog zo groen uit. Oh, was je op vakantie, vandaar die achterstand”. Ik hoef mijn buurman niet meer uit te leggen hoe ik tuinier. En hij doet het zo lang ik hem ken elk jaar op dezelfde wijze. En dat betekent al lang voordat het jaar ten einde loopt een goed gevulde diepvries en een kaal stuk grond. Je hoeft hem niets te vertellen over bodemleven en mulchen want zodra de tijd er voor is gekomen wordt er weer flink gespit en gaan er kruiwagens vol mest in de spitvoor. Dat is zijn manier van winterklaar maken. De mijne wijkt daar nu eenmaal sterk van af en ik hoop mijn tuin net zo lang groen te houden totdat de vorst er korte metten mee maakt. Natuurlijk oogst ik ook nog vóór die tijd maar de tuingrond is voor veel groenten de beste bewaarplaats. Zo blijven worteltjes en bietjes zo lang mogelijk in de grond, pastinaak, aardpeer, yacon en knolcapucien oogst je nu eenmaal vrij laat in het

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

jaar. Winterprei blijft uiteraard ook in de tuin, inmiddels op hoge ruggen om een lang gebleekte stengel te krijgen. De pronkbonen zijn, vanwege omvang en gewicht, opnieuw aan de piramide getuid waarvan de centrale stok ca. 4 meter hoog reikt. Deze droogbonen kunnen nog lekker lang blijven staan. Mijn vroege aardappelen – voor zover ze niet zijn geoogst – zijn onvindbaar onder een dik en woekerend bladerdek van pompoenen; vruchtgroenten die bij anderen vaak al lang zijn geoogst maar bij mij mogen blijven hangen totdat de steelaanzet behoorlijk is verkurkt (hetgeen de houdbaarheid ten goede komt). Van de aardappelen zelf is het loof al lang verwijderd zodat phytophthora niet stiekem kan toeslaan. Ik oogst nog sperzieboontjes, de kardoos is nu pas op zijn mooist en overal tussendoor bloeien goudsbloemen en Oost-Indische kers. De winterpostelein kan al bijna worden geoogst en nieuwe zal ik nog gaan zaaien. De kaapse kruisbes en de litchitomaat zijn nu op zijn mooist en worden binnenkort geoogst. De witlof mag nog tot november doorgroeien en het loof van de asperges gaat er pas af nadat het is afgestorven. De snijbiet verovert steeds meer van zijn perceel en zo kan ik nog wel doorgaan. Mulchen op braakliggende grond is er bijna niet bij. Er ligt niets braak! Vanuit het zaaibed met breedbladandijvie vul ik vrijkomende grond op; wat niet geoogst wordt fungeert als groenbemester.

Ik heb nog niet alles genoemd wat als groente, fruit, bloemen en kruiden eind september nog in mijn tuin voorkomt. De tuin oogt wat wilder dan een paar maanden geleden, afgestorven bladeren die blijven liggen of zelfs opzettelijk over de bodem worden verspreid geven ook al geen nette indruk. Er groeit echter weinig onkruid ook al ben ik niet dagelijks in de tuin te vinden en vogels vinden het een paradijs getuige de telkens verder verspreid wordende mulch.

Foto 1, 2 en 3 uit mijn tuin in september 2011 en foto 4 eind september 2014: groen, groener, groenst

Foto 5 foto buurman's tuin eind september 2014: zwart, zwarter, zwartst

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

Met dank aan mijn buurman heb ik je kunnen laten weten wat ik onder winterklaar maken versta. Hij heeft er onbewust aan bijgedragen dat ik geen theoretisch verhaal heb uitgewerkt, maar recht uit het hart iets over mijn eigen praktijk heb geschreven waar een natuurvriendelijke tuinman of –vrouw zijn of haar voordeel mee kan doen.

(ps. niet bedoeld als waardeoordeel over de tuin van buurman; zijn bedoelingen en werkwijze zijn anders dan de mijne)

GROOTSTE VOEDSELCOLLECTIEF VAN BENELUX IN EINDHOVEN

J.l. augustus is de Versvoko* in Eindhoven, na een voorbereidingstijd van nauwelijks een half jaar, van start gegaan. Meer dan 750 deelnemers zijn er inmiddels en een werkgebied dat de grenzen van de gemeente Eindhoven ver overstijgt.

Toen boeren in de regio Nijmegen een jaar of 5 geleden de koppen bij elkaar staken om als collectief regionale en duurzame streekproducten aan consumenten aan te bieden (de St.-Maartenskliniek was een van de eerste klanten) is Oregional ontstaan. Het werd pas tweerichtingsverkeer toen consumenten zelf met initiatieven kwamen om collectief bij streekboeren 'te gaan winkelen'. Er ontstonden coöperaties van boeren en burgers, vaak aangeduid als CSA (community supported agriculture) waarbij de nadruk ligt op deelname van consumenten in boerenbedrijven. Noem het een soort crowdfunding waarbij de oogst van het land als dividend wordt uitgekeerd.

In België waren er vanaf 2001 al voedselteams, provinciaal georganiseerde teams van voedselproducenten en –gebruikers die lokaal en duurzaam geproduceerd voedsel als kapstok gebruiken om een sociaal-maatschappelijke tegenbeweging voor 'eerlijk voedsel' een gezicht te geven. De Lazuurmarkt in Wageningen is weer een andere vorm van een voedselcollectief, waarbij de boeren hun streekproducten in een soort overdekte markthal bij elkaar brengen en de deelnemende consumenten er hun boodschappen doen.

Eindhoven verkeert nog in de startfase en heeft nu al het plan om een beleefcentrum in de voormalige 'verboden stad' op Strijp-S onder te brengen. Wie van plan is de Dutch Design Week te bezoeken kan eens een kijkje nemen in de Torenallee 55

waar je kunt zien hoe men het platteland naar de stad heeft gehaald.

*versvoko (afkorting van versvoedselcollectief, vaak met plaatselijke aanduidingen als Goei Eete (Tilburg), Voko Den Haag, VokoMokum (Amsterdam), Klein Gemaakt (Eindhoven))

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

GROENMOESMARKT 22 MAART 2015

Nog maar net uit de startblokken met de voorbereidingen voor de Groenmoesmarkt kan ik melden dat de eerste 39 deelnemers bekend zijn. Op de website www.groenmoes.nl kun je de voortgang in het deelnemersbestand volgen. Het ligt in de bedoeling om van de moestuinzaden- en plantenmarkt een TOTAALMARKT te maken VOOR NATUURLIJK MOESTUINIEREN EN EERLIJK VOEDSEL. Bovendien een totaalmarkt die uniek is voor Nederland en Vlaanderen. Je zult er dan ook geen equivalent van vinden, wel markten en beurzen die dezelfde uitgangspunten hanteren maar niet compleet zijn toegesneden op moestuinieren voor balkon, moestuin en eetbaar landschap waarin stadstuinieren en biodiversiteit als waardevolle elementen thuis horen.

DE GROENMOESMARKT IS UITGEGROEID VAN EEN REGIONALE NAAR EEN LANDELIJKE MARKT. Deelnemers en bezoekers uit heel Nederland en Vlaanderen weten, zo is gebleken, de weg naar het Brabantse Oirschot te vinden.

Lieve Adriaensens van Kwekerij Silene uit Buggenhout (B) en Peter Bauwens met partner Kathelijne Thiers uit het Belgische De Klinge zijn er weer bij in 2015 net als regionale deelnemers uit Het Land van Oirschot waaronder Jan Robben met Aardbeienacademie en smaakardbeiplanten (middenfoto's: sfeerimpressies 2014)

Op de Groenmoesmarkt vind je moestuinzaden van algemeen tot bijzonder, van gangbaar tot biologisch, van modern tot historisch, van groenten en kruiden, van eenjarige tot meerjarige bloemen en van belangrijke zadenleveranciers in Nederland en België. Op plant- en pootgebied zijn

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

biologische aardappelrassen te vinden, waaronder een groot aantal zeer bijzondere. Een specialist op gebied van (biologische) kruiden, een cranberryteler, de aardbeienacademie met plantjes van smaakaardbeien, een aanbieder van moestuinplantjes en een kweker van zomerbollen en (dahlia)knollen zijn de deelnemers die nu reeds hun medewerking gaan verlenen. Maar de markt zou geen totaalmarkt zijn als er geen materialen en gereedschappen zouden zijn, biodiversiteitsartikelen, kweekbenodigdheden, milieuvriendelijke meststoffen en biologische gewasbeschermingsmiddelen. Tenslotte gaat er aandacht uit naar wat je met de oogst kunt doen en naar culinaire mogelijkheden van groenten en fruit. Tenslotte is er informatie over stadstuinieren en is Groenmoes natuurlijk zelf present met de Zaaiaagenda en het vernieuwde praktijkboekje voor de moestuin.

Veel is nog niet genoemd. Er vinden dagelijks gesprekken plaats met aspirantdeelnemers. Onder het lemma GROENMOESMARKT wordt de lijst met deelnemers op deze website regelmatig aangevuld.

GROEN & SMAKELIJK-WAARDERING VOOR GROENMOESABONNEES

Lambert Sijens is de tuinier van de Tuinen van Weldadigheid in het Drentse Veenhuizen. Een zeer gedreven man op de voormalige Oerakker van historische zadenexpert Ruurd Walrecht. De man die aan de wieg stond van VELT-Assen en VELT-Groningen. Ik bezocht Lambert deze zomer, wijdde een deel van een special over 'Groen en Smakelijk Veenhuizen' aan hem en in 2015 is hij voor de 2^e maal deelnemer aan de Groen-moesmarkt met unieke aardappelrassen en met zaden van bijzondere bonenrassen. En vanwege dit laatste, de teelt van speciale bonenrassen, is hij gekozen tot HELD VAN DE SMAAK IN DRENTHE. Lambert, gefeliciteerd met je uitverkiezing.

Het brengt me intussen tot 3 provinciale SMAAKHELDEN die tevens Groenmoesabonnee zijn.

Uiteindelijk werd Tjalke Stoelwinder uit Jubbega tot Nationale

Held van de Smaak verkozen. Hij is degene die bij een groothandel koelverse maaltijden samenstelde met oude Friese bonen- en erwtenrassen.

Ton Vreeken kreeg de publieksprijs: zijn zaadhandel is een begrip in moestuinland. Daarmee feliciteert Groenmoes opnieuw de man die èn Groenmoes-abonnee, èn sponsor van de Groenmoesmarkt is.

GROENMOES

publicaties voor natuurlijk moestuinieren en eerlijk voedsel

WEBSERVICE

www.slimmakkinga.nl

Stichting Lokaal Ideaal Makkinga (SLIM) heeft een projectplan uitgebracht voor haar ideaal: van het dorp Makkinga (FR) met ca. 1.000 inwoners een zelfvoorzienende gemeenschap maken waarvan de dorpsstuinderij integraal onderdeel uitmaakt. De dorpsstuinderij is in 2011 van start gegaan. Een biologische tuinder ondersteunt erbij. Er worden groente en fruit geteeld. Onder invloed van inzichten uit de permacultuur is er aandacht voor kringlooptuinieren en voor het opnieuw introduceren van oude streekassen (Waldboontjes, cranberry's en oude fruitboomrassen).

Goed voorbeeld van buurtmoestuiniëren, inclusief planvoorbereiding (dit is als draaiboek door anderen te gebruiken). Alleen moet je enige moeite doen om het plan op de website te vinden: klik op deelprojecten, daarna op 'deelprojecten bekijken' en kies voor 'dorpsstuinderij'.

www.voedselcollectief.nl

Het Voedselcollectief Eindhoven is voortgekomen uit 'Klein Gemaakt' waarvan Bart Kraaijvanger de aanjager is. Februari 2014 ontstond het idee. Er kwamen in razendsnel tempo 2.600 reacties. Zes maanden later(!) is het voedselcollectief operationeel en zijn er al 750 deelnemers. De website biedt heel overzichtelijke informatie, geeft je een kijkje in de keuken van de 'kleine makers' en legt uit hoe je kunt deelnemen. Verdeelpunten worden pas na deelname via e-mail bekend gemaakt en dat is jammer want je wilt toch graag weten of zo'n punt bij jou in de buurt is. Schoonheidsfoutje: het voedselcollectief is opgezet als stichting met leden? Dit is juridisch onmogelijk. Het zal vast wel niet zo zijn bedoeld, het is al heel knap dat de website j.l. augustus/september operationeel is geworden.

Op 1 oktober 2014 zijn er 1.468 nieuwsbriefabonnees

Wil je geen nieuwsbrief meer ontvangen? Stuur een e-mail naar info@groenmoes.nl met de mededeling 'uitschrijven' en de berichtgeving zal worden stopgezet.

**Best, 1 oktober 2014
Hans van Eekelen**